

ПЕРСПЕКТИВА

ЕНЕРГОАТОМ
ENERGOATOM

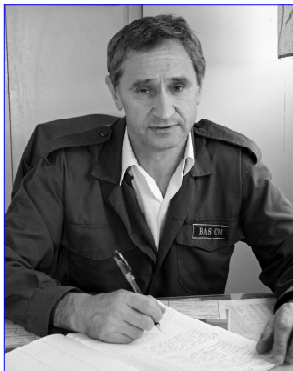
ТИЖНЕВА ГАЗЕТА

№43 (1465) 26 жовтня 2019 р.

Заснована в 1991 році

ТУРБІНІСТИ-РЕМОНТНИКИ НА ЗАВЕРШАЛЬНІЙ СТАДІЇ ЛАГОДЖЕННЯ ОБЛАДНАННЯ

У період ремонтних кампаній виробничий графік у начальника цеху з ремонту тепломеханічного устаткування турбінного цеху енергоремонтного підрозділу ХАЕС Романа Мельника завжди напруже-

ний. Практично кожного дня вранці проходять наради, де підбиваються підсумки проведення ремонтних операцій, аналізуються проведені роботи. Крім цього, Роман Григорович постійно навідується у машзал другого енергоблока, де його колеги виконують планове лагодження систем. Коли випадає нагода потрапити до робочого кабінету, то часу вистачає лише на ознайомлення та засвідчення важливої документації, вирішення нагальних питань.

Коли за попередньою домовленістю я завітав до Романа Мельника, він мав виробничу розмову із начальником дільниці з ремонту та технічного обслуговування трубопроводів арматури і посудин турбінного цеху Василем Темнюком. Вони обмінялись інформацією лаконічно, як мовиться, щоб не гаяти часу. Потім у кабінет зайшов начальник дільниці підготовки і комплектації виробництва Петро Алексюк, щоб підписати документи з постачання товарно-матеріальних цінностей. За ним нагодився ще один працівник підрозділу з уточненнями оформлення службової записки. А потім ще низка ремонтників, бо ж, як мовиться, пора напружена – дорога кожна хвилина.

До такого ритму за багато років роботи довелося звикнути, - розпо-

відає Роман Мельник, - кожна ремонтна кампанія вимагає на нашій електростанції великих зусиль з організації роботи підрозділів. Графіки на ремонти доводяться конкретні із чітко регламентованими строками. До речі, попередньо планово-попереджувальний ремонт на другому енергоблоці планувався на 180 діб. Але позаплановий ремонт турбогенератора на першому енергоблоці вніс свої корективи. Було прийнято рішення про скорочення ремонту енергоблока №2 до мінімуму і завершення його ремонту протягом 52 діб.

- До яких основних робіт залучені ваші колеги?

- Персонал дільниці з ремонту турбоустановок цеху з ремонту тепломеханічного устаткування виконує ремонт турбіни К-1000-60/30000, капітальний ремонт ЦНТ-3 виконує

персонал ВП АРС. На даний час виконуються роботи із збирання ЦНТ-3 і закриття його, збирання підшипників і валопроводу турбоагрегата. Йде підготовка до збирання напівмуфти РВТ-РНТ-3, РНТ-3-РНТ-4. Виконуються роботи із капітального ремонту підігрівачів високого тиску персоналом ВП АРС. На стадії завершення виконання капітальних ремонтів конденсатних насосних агрегатів першої та другої ступені, продовжуються роботи із капітального ремонту живильного насоса. Закінчені роботи зі збирання бустерного насоса, який знаходиться у капітальному ремонті. Проводяться гідравлічні випробування систем машзалу. Якщо аналізувати участь нашого

персоналу у ремонтній кампанії, то можна сказати однозначно, що за багатьма технологічними напрямками ми провели до вісімдесяти відсотків запланованих робіт. Вони проводяться згідно із затвердженими графіками.

Роман Мельник пишається колективом ремонтників. Він знає можливості і потенціал майже кожного працівника, тому й може внести корективи у залучення працівників до виконання складних і відповідальних робіт. Для нього важливою є гарна психологічна атмосфера. Роман Григорович на власному досвіді засвоїв значення настрою, з яким працівник приступає до роботи.

У трудовій біографії Романа Мельника участь у всіх ремонтних кампаніях на Хмельницькій АЕС. Тут він почав із посади майстра.

із такою кількістю технологічних процесів, які мали бути синхронізовані на відповідному рівні. Роману Григоровичу допомагає в роботі його здатність контактувати із різними за характером людьми. Він не соромився звертатися за допомогою, часто консультувався з більш досвідченими спеціалістами. Саме такий підхід допоміг швидко відчутти у собі впевненість під час складних ремонтів на турбінному устаткуванні. Так і не зоглядівся Роман Григорович, коли сам став наставником для молодих спеціалістів, які вливались у колектив цеху.

Зараз турбоагрегат на другому енергоблоці виглядає компактно, бо вже змонтовано багато систем та обладнання. Лише деякі ділянки не закриті захисною обшивкою. Саме тут я зустрів керівника ремонту третього циліндра низького тиску другого енергоблока, начальника виробничо-налагоджувальних робіт на АЕС ВП АРС Едуарда Шаргіна. Він ретельно перевіряв елементи циліндра після лагодження його колегами.

У ході капітального ремонту на третьому циліндрі низького тиску ми успішно справились із поставленими завданнями, - розповідає Едуард Едуардович, - нам залишилось лише встановити зовнішню кришку. А потім долучимось до планово-попереджувальних ремонтів на інших вітчизняних енергоблоках.

Олександр Шустерук
На знімку: вгорі - Р.Г.Мельник, внизу - Е.Е.Шаргін.

Фото автора

Найбільше йому запам'яталась перша ремонтна кампанія на новозбудованому енергоблоці. Довелося не тільки керувати групою ремонтників, а й самому учитись, бо раніше не доводилось зустрічатись

ХАЕС: ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

Станом на 24 жовтня на першому енергоблоці Хмельницької АЕС тривала триста тридцять четверта доба ремонтних робіт.

На 2-му енергоблоці ХАЕС тривала двадцять восьма доба планово-попереджувального ремонту.

27 вересня о 00 год. 13 хв. енергоблок №2 Хмельницької АЕС відключено від енергомережі для проведення середнього планово-попереджувального ремонту тривалістю 52 доби.

Радіаційний стан на промисловому майданчику та у прилеглих регіонах не зазнавав змін, знаходиться на рівні, який відповідає нормальній експлуатації енергоблоків.

ПАРТНЕРСЬКІ ПЕРЕВІРКИ УКРАЇНСЬКИХ АТОМНИХ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЙ БУДЕ ПРОВОДИТИ ПАРИЗЬКИЙ ЦЕНТР ВАО АЕС

«НАЕК «Енергоатом» приєднується до Паризького центру Всесвітньої асоціації організацій, які експлуатують АЕС (ВАО АЕС, WANO) за програмою Партнерські перевірки, яка є однією з найважливіших програм ВАО АЕС. Наразі партнерські перевірки на атомних електростанціях, які експлуатує Енергоатом, організовує і проводить Московський центр ВАО АЕС. Меморандум про взаєморозуміння та співробітництво між Енергоатомом та Паризьким центром ВАО АЕС було підписано президентом «НАЕК «Енергоатом» Юрієм Недашковським, головою Ради керуючих Паризького центру ВАО АЕС Ервіном Фішером та головою Ради керуючих Московського центру ВАО АЕС Ярославом Голубцем. Меморандум підписано 20 жовтня у ході Генеральної асамблеї ВАО АЕС, яка відбувалась з 20 по 22 жовтня у Лондоні та присвячена 30-річчю створення Асоціації.

Укладання документу відбулось за ініціативи Енергоатома. Згідно із Меморандумом, після виконання низки заходів з підготовки приєднання Енергоатома до Паризького центру ВАО АЕС, починаючи з 2022 року Паризький центр буде організовувати і проводити партнерські перевірки і повторні партнерські перевірки Асоціації на атомних електростанціях України відповідно до принципів і в порядку, встановленому

в Керівництві за програмою ВАО АЕС WPG 01 - Партнерські перевірки.

У ході Генасамблеї ВАО АЕС Юрій Недашковський також взяв участь у закритому засі-

данні керівників організацій - членів Асоціації, Позачергових загальних зборах ВАО АЕС, Загальних зборів ВАО АЕС-МЦ, засіданні Ради керуючих ВАО АЕС-МЦ і ВАО АЕС-ПЦ.

Нагадаємо, що за ініціативи Енергоатома у 2016 році на Рівненській АЕС відбулась перша в історії ВАО АЕС обмінна партнерська перевірка, яку провели експерти Паризького центру Асоціації.

Довідка. Партнерські перевірки – головний інструмент діяльності ВАО АЕС, спрямованої на підвищення безпеки експлуатації атомних електростанцій світу. Партнерська перевірка завжди проводиться за ініціативи приймаючої сторони. Результатом перевірки є конфіденційний звіт, що відображає сильні сторони роботи атомної станції та області виробничої діяльності, які потребують покращень з метою приведення їх у відповідність до кращої світової практики. Звіт передається лише експлуатуючій організації, до складу якої входить АЕС. Така добровільність і конфіденційність створює між експертами команди та персоналом АЕС, що приймає партнерську перевірку, атмосферу відкритості та взаєморозуміння, яка дозволяє вивести уроки з досвіду, проблем і позитивної практики колег.

Всесвітня асоціація організацій, які експлуатують атомні електростанції (ВАО АЕС, WANO), об'єднує всіх операторів АЕС світу. Вона сприяє обміну досвідом експлуатації АЕС, для того щоб члени Асоціації могли працювати спільно для досягнення найвищого рівня безпеки та надійності під час експлуатації своїх атомних станцій. Асоціацію створено в 1989 році. Її члени входять до чотирьох регіональних центрів - Атлантського, Паризького, Московського та Токійського.

Вітторкові зустрічі

ДЕЗАКТИВАЦІЯ - НАША БУДЕННА РОБОТА

Так охарактеризував у нещодавній розмові з журналістами діяльність очолюваного підрозділу начальник цеху дезактивації і поводження з радіоактивними відходами С.Є.Коротов. Вона не тільки буденна, але й повсякденна, багаторічна, іноді рутинна й одноманітна, але така необхідна для забезпечення комфортних умов праці персоналу під час ремонту й експлуатації обладнання атомної електростанції. Адже чистий спецджері і чисті робочі місця забезпечують людей від можливих загроз для свого здоров'я, оскільки завдяки таким підходам вдається добиватися зменшення дозових навантажень. Це важливий компонент безпечної роботи персоналу. Так як під час проведення ППР ремонтники виконують покладені на них завдання цілодобово, то й у ЦДПРВ синхронізують свою роботу з ними, щоб забезпечувати належні умови. І так багато років поспіль.

У розмові ми торкнулися актуальної для підприємства теми – будівництва комплексу з переробки твердих радіоактивних відходів.

- На даний час, - зазначив Сергій Євгенович, - від суто паперових справ перейшли до постачання обладнання. Поки ми з вами спілкуємося, перша установка цементування радіоактивних відходів вже прямує до нас зі сторони європейського співтовариства. Сподіваємося, що невдовзі вона надійде на майданчик Хмельницької АЕС.

До кінця поточного року інші виробники мають поставити ще 2 установки для майбутнього комплексу: установку сортування радіоактивних відходів і установку їх вилучення зі

сховищ. Отож ми наближаємося до повноцінного створення комплексу з переробки радіоактивних відходів, що дозволить більш безпечно і цивілізовано поводитися з РАВ на нашій електростанції. Він буде збудований на майданчику ХАЕС, поблизу спецкорпусу. За сприятливих обставин роботи можуть розпочатися вже у наступному році.

Відрядно, що 17 жовтня поточного року Верховна Рада України на своєму вечірньому засіданні прийняв Закон щодо внесення змін до ряду законодавчих актів України, які стосуються поводження з РАВ.

- Він на часі?

- Я б сказав, що він надто запізнілий, але дуже необхідний.

На момент розмови текст Закону ще не був оприлюднений, отож детально аналізувати його не випадало. Послугувалися повідомленнями в ЗМІ. Як випливає з інформації, оприлюдненої інформаційним управлінням Апарату Верховної Ради України, «Законом внесено зміни до законів України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», «Про поводження з радіоактивними відходами», «Про порядок прийняття рішень про розміщення, проектування, будівництво ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення».

Законом, зокрема, запроваджено чотири «класи», на які поділяються радіоактивні відходи («дуже низькоактивні», «низькоактивні», «середньоктивні», «високоактивні»); надано визначення нових термінів «захоронення радіоактивних відходів», «сховище для захоронення радіоактивних відходів» («поверхневе», «приповерхневе», «на середніх глибинах», «геологічне»), критерії прийняття радіоактивних відходів; віднесені до радіоактивних відходів «відпрацьовані закриті джерела випромінювання».

- Зміни, здавалося б, незначні, - коментує С.Є.Коротов, але їх прий-

няття потягне за собою зміни у підзаконних актах, чинних нормах та правилах. Недарма ж Закон набуває чинності через 2 роки після його оприлюднення. За цей час належить провести колосальну роботу ряду міністерств і відомств аби гармонізувати законодавчу базу в цьому напрямку, щоб не було двозначного трактування.

Якщо говорити про класифікацію РАВ, то до цього часу ми мали три категорії – низькоактивні, середньоктивні і високоактивні. Тепер додається ще одна – дуже низькоактивні. Прийнята термінологія буде більш конкретизована у підзаконних актах, нормах і правилах.

Зазначу, що зміни, за які проголосував український парламент, не наш вітчизняний винахід. Цим шляхом давно пішла Європа, Росія, адже це не що інше, як імплементація вимог і рекомендацій МАГАТЕ. Отож, ми крок за кроком ідемо до того, що наше законодавство у сфері поводження з РАВ буде максимально наближене до аналогічних законів, за якими живе світ. Життя доводить необхідність цивілізованого підходу до поводження з радіоактивними відходами, які продукує, до речі, не тільки атомна енергетика. Мусимо вже зараз подбати як бути з радіоактивними відходами, а не просто їх накопичувати і перекладати їхніша проблеми на наступні покоління.

Ольга Сокол

ВИВЧАЄМО ДОСВІД ЗАХИЩЕНОСТІ

Атомна енергетика в числі небагатьох напрямків промисловості країни, де практичний досвід щоденно йде пліч-о-пліч з теоретичним засвоєнням знань. Хмельницька АЕС не є винятком, адже для підтримання та навчання персоналу тут функціонує потужний навчально-тренувальний центр, де силами власних інструкторів та запрошених науковців спеціалістатомники освоюють нові знання та відшліфовують набуті раніше. В такій галузі, як атомна енергетика, потрібно постійно тримати руку на пульсі: розвиваються нові технології, впроваджуються нові законодавчі вимоги, активізується увага з боку суспільства до роботи ядерних об'єктів, галузь постійно отримує нові виклики.

Ще у 1993 році між Державним комітетом України з ядерної та радіаційної безпеки і Міністерством оборони Сполучених Штатів Америки була підписана Угода відносно розвитку державної системи контролю, обліку і фізичного захисту ядерних матеріалів з метою запобігання розповсюдженню ядерного компонента з України. Відповідно з цим документом Міністерство енергетики США почало надавати консультативну, технічну та фінансову допомогу ядерним установкам України у створенні систем фізичного захисту та систем обліку і контролю ядерних матеріалів. Для забезпечення підготовки експлуатаційників цих систем фахівці національних лабораторій США у співпраці з українськими організаціями на базі Київського інституту ядерних досліджень (КІЯД) у 1995 році розпочали навчання українських фахівців з фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів. Через три роки при КІЯД відкрився навчальний центр, вагомий внесок у розвиток якого вніс американець українського походження Джордж Кузмич. Він тривалий час працював співробітником Міністерства енергетики США, а з 1994 року координував спільні зусилля із підвищення безпеки ядерних матеріалів, які можуть бути використані для виробництва зброї, на різних об'єктах в Україні у межах

програми з фізичного захисту, обліку та контролю ядерного матеріалу. Після загибелі Джорджа Кузмича у автокатастрофі під час ділової поїздки Україною було вирішено назвати навчальний центр його іменем.

Сьогодні навчання, що проводить Навчальний центр з фізичного захисту, обліку та контролю ядерного матеріалу ім. Джорджа Кузмича, вносить вагомий вклад у справу зменшення ризику диверсій, несанкціонованого використання або крадіжки ядерних матеріалів, які можуть бути використані для створення зброї.

Хмельницька АЕС давно співпрацює із вищезгаданою установою і періодично організовує навчання на відповідні теми.

Цього тижня п'ять робочих днів на енергопідприємстві працювали викладачі та науковці Навчального центру Київського інституту ядерних досліджень. Слухачами на лекціях були керівники структурних підрозділів атомної електростанції,

документи із фізичного захисту; законодавство України у цьому напрямку; загрози ядерним матеріалам та ядерним установкам; систему фізичного захисту ядерної

алу імені Джорджа Кузмича при Інституті ядерних досліджень має потужну навчально-технічну базу, де слухачі також можуть здобувати теоретичні та практичні знання.

установки; об'єктовий план взаємодії у разі виникнення диверсії; забезпечення комп'ютерної безпеки на ядерній установці; культуру захищеності ядерної установок.

За словами інструктора київського навчального центру Сергія Драпея, подібні семінари та курси лекцій проводяться постійно та систематично не тільки на вітчизняних атомних електростанціях:

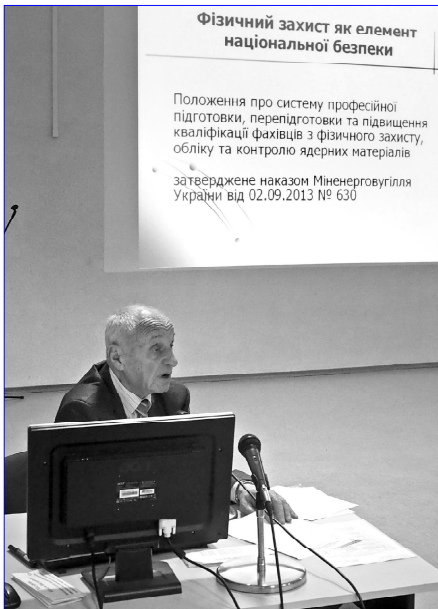
- Наш основний контингент слухачів – це персонал, який працює у сфері фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів. Під цю освітню програму підлягають і підрозділи охорони, медицини, які займаються утилізацією радіоактивних відходів, такі курси ми читаємо і для сил взаємодії. У наш час такі знання дуже актуальні і необхідні, адже ми науково та законодавчо розглядаємо ті виклики, які людству кидає розвиток технологій. Виникає ряд нових напрямків, які необхідно розуміти і грамотно управляти ними, наприклад, кібербезпека.

Сергій Драпей розповів, що такі заняття плануються заздалегідь згідно із навчальними планами. На підприємства розсилаються теми семінарів, узгоджується кількість задіяного персоналу, який має пройти навчальну програму. До слова, сам Центр з фізичного захисту, обліку та контролю ядерного матері-

Протягом останніх років МАГАТЕ використовує потенціал наукового закладу для організації та проведення навчальних курсів, робочих нарад і семінарів для спеціалістів з ядерної безпеки, фізичного захисту, обліку та контролю ядерного матеріалу країн Центральної Європи, СНД та Балтії. Зокрема, навчальний центр налагодив співпрацю із Шведським агентством із радіаційної безпеки та за фінансової підтримки агентства підготував навчальні матеріали і провів низку курсів.

- Наразі ми спільно із МАГАТЕ ведемо роботу з питань удосконалення стійок дозиметричного контролю, які використовуються на українських АЕС. Ми завжди в курсі справ щодо останніх новин та впроваджень у сфері фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів, адже беремо участь практично у всіх міжнародних наукових конференціях та співпрацюємо із більшістю подібних організацій у світі. Співпраця з провідними світовими установами та організаціями, що здійснюють підготовку, перевірку, підтримання та підвищення кваліфікації спеціалістів з фізичного захисту, обліку та контролю ядерного матеріалу, дозволила нам розробити вітчизняні навчальні матеріали та в останні роки здійснювати підтримання та підвищення кваліфікації спеціалістів з фізичного захисту, обліку та контролю ядерного матеріалу силами українських викладачів та інструкторів, - резюмував Сергій Драпей.

Тетяна Степанюк
Фото Олени Веселової

представники оперативного персоналу, які на тематичному семінарі вивчали, поглиблювали та повторювали розділ фізичний захист як елемента національної безпеки, склали наприкінці заняття іспити та отримавши номерні сертифікати. Теми, що висвітлювалися під час навчання, охоплювали міжнародні

3 АЕС КОЛДЕР-ХОЛ ВИТЯГЛИ 39 ТИСЯЧ УРАНОВИХ СТРИЖНІВ

У Великобританії завершили очистку від палива атомної електростанції Колдер-Хол, пише New Atlas.

АЕС потужністю 46 мегават була запущена 17 жовтня 1956 року, на два роки пізніше Об'єднанська АЕС у СРСР. Спочатку розрахована на 20 років роботи, станція Колдер-Хол експлуатувалася до 31 березня 2003 року.

АЕС складалася з чотирьох реакторів Magnox зі збагаченого урану. У якості сповільнювача використовувалися блоки з графіту, а в якості охолоджувача – газоподібний діоксид вуглецю. Зараз ця технологія застаріла, але на той час вона зробила Великобританію світовим лідером у цивільній ядерній промисловості. У 2007 році були демонтовані охолоджувачі, а у

2011-му почався процес ліквідації 38 953 уранових стрижнів. Для цього завдання використовувалися ті ж машини, якими завантажували паливо у реактори протягом всього терміну експлуатації. Відпрацьовані стрижні запечатують у спеціальні екрановані колби, остиджують у воді, а потім переробляють, витягуючи уран-235 і плутоній для повторного використання.

ТРАНСПОРТНІЙ СПРАВІ ПРИСВЯТИВ ЖИТТЯ

Друге листопада – день народження керівника транспортного цеху ХАЕС – приходить на середину обох свят, до яких причетний Михайло Миколайович Паришкура – Дня автомобіліста та Дня залізничника. Підрозділ, яким він опікується, об'єднує фахівців автомобільного та залізничного транспорту і є важливою складовою роботи усього комплексу станції. Тридцять сім років тому після закінчення Дніпропетровського інженерно-будівельного інституту, де він отримав фах інженера-механіка, Михайло Миколайович розпочав свій трудовий шлях у колективі станційників з посади майстра цеху централізованого ремонту. У 1992 році переведений у автотранспортний цех, де до призначення керівником також працював майстром. 2004 року автотранспортний і залізничний цехи об'єднали у єдину структуру – транспортний цех (ТрЦ) Хмельницької АЕС. М.Паришкурі належало довести, що підрозділ готовий до викликів часу.

Молодий керівник за підтримки адміністрації ХАЕС взявся за створення належних умов праці, адже на певному етапі транспортники стали відчувати себе обділеними у побутових аспектах та через незручності під час ремонту техніки, ще й престиж професії значно знизився через зношеність транспорту, відсутність запчастин тощо. Взались за роботу всім колективом, при цьому не залишаючи основний компонент – забезпечення перевезення персоналу ХАЕС на роботу і з роботи, транспортування небезпечних вантажів, забезпечення спеціальними механізмами ремонтів енергоблоків, транспортне обслуговування екскурсій, вітчизняних і закордонних делегацій.

Відтак за ці роки на території ТрЦ побудовано адміністративний корпус, повністю реконструйовано приміщення диспетчерської, гардеробу, АЗС, буфету, медичного кабінету, оновлені майстерні РММ.

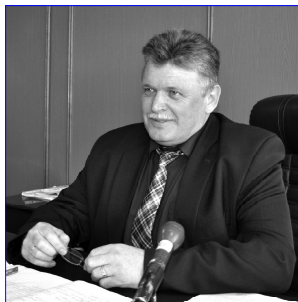
Чимало зроблено для благоустрою території. Серед персоналу цеху знайшлися ентузіасти, які організували колег на висадження саджанців різних порід дерев. Не забули про облаштування нового санітарно-гігієнічного комплексу, в якому передбачили гардероб та душ.

Для покращення умов праці збудували навіси на АЗС, ажт навіть у дощову погоду водії, заправляючи автотранспорт, не терплять не-

Хмельницької АЕС. Ремонтна майстерня має сучасну підлогу, з якої легко можна видалити плями мастила та іншого бруду. Тут же змонтований автопідйомник для легковиків, що значно покращило умови праці ремонтників.

Здійснено ремонти виробничих та службових приміщень, тощо.

У 2006 році гостро постала проблема із ремонтом кузовів автобусів. ДАІ МВС та Мінавтотранспорт України затвердили низку вимог, згідно з якими до міжнародних перевезень вантажів і пасажирів можуть допускатись автотранспортні засоби, експлуатація яких не перевищує 7 років, а пробіг – 500 тисяч кілометрів. На той час в автопарку використовувалося 177 одиниць техніки, вік якої перевищував 10 років, з них 33 автобуси. Подібний сан справ став підставою для масштабного оновлення автопарку. Вирі-

шили здійснювати капітальний ремонт кузовів автобусів власними силами.

Взятися за своєрідне «ноу-хау» станційних автотранспортників змусив не тільки брак коштів на ХАЕС, але й нові вимоги законодавства.

Насамперед було оцінено кваліфікацію та професійний досвід працівників, що дало мож-

волило для ХАЕС зекономити значну частку коштів. Досвідом автотранспортників ХАЕС зацікавились спеціалісти інших електростанцій.

У своїй роботі колектив базується на принципах недопущення дорожньо-транспортних пригод, контролю належного технічного стану автотранспорту для забезпечення безпечної та надійної експлуатації, виконання політики ХАЕС з питань охорони праці, пожежної безпеки. Пріоритетними напрямками залишаються права працівників транспортного цеху на охорону здоров'я, на запобігання нещасних випадків у процесі виробництва.

Особливою гордістю колективу автотранспортного цеху є участь у відновленні техніки для потреб військових. У пригоді став не тільки професіоналізм працівників, а й їх участь у зборі необхідних коштів. Завдяки проявам благодійності вдалося відправити на передову зони АТО майже два десятки одиниць техніки.

Транспортний цех ХАЕС відповідає сучасним вимогам експлуатації автомобільного автотранспорту. Експлуатується близько 270 одиниць автотранспортної та залізничної техніки. Значним досягненням стало оновлення автопарку ТрЦ. Придбано нові автобуси, тягачі, напівпричепи вантажопідйомністю 40 та 20 тонн, комунальний автомобіль для прибирання та посилення доріг, автогідропідйомник висотою підйому 30 метрів, легковий автомобіль тощо.

Дільниця залізничного транспорту є складовою ТрЦ, колектив об'єднує в своїх рядах трохи більше чотирьох десятків чоловік. Серед них складачі поїздів, диспетчери маневрові, машиністи тепловозів та їх помічники, машиніст та помічник мотовоза, монтери колії. Є свої слюсар з ремонту рухомого складу та слюсар-електрик з ремонту електроустаткування, акумуляторник, електрогазоварювальник та інші фахівці за напрямками роботи.

Залізничникам доводиться постійно підтримувати у належному технічному стані 15 кілометрів залізничних колій, 22 стрілочних переводи та 24 переїзди, від стану яких залежить насамперед безпека експлуатації транспортних засобів. Ретельного догляду потребують і два тепловози, мотовоз, а також спеціальний рухомий технологічний склад.

Люди – головний компонент діяльності підрозділу. В колективі 416 фахівців різного профілю. Разом вони колектив. Напередодні свого 60-річчя керівник транспортного цеху з гордістю може констатувати, що присвятив багато років життя улюбленій справі і зробив чимало для підняття престижу професії транспортника. Він відзначений нагрудним знаком «Почесний працівник атомної енергетики ДП «НАЕК «Енергоатом», відзнакою «За вагомий внесок у розвиток атомної енергетики України», представлений до відзнаки «Відмінник атомної енергетики» ДП «НАЕК «Енергоатом». «Це відзнаки усього колективу транспортників, бо разом робимо спільну велику справу в ім'я розвитку рідного підприємства - Хмельницької АЕС», - резюмує Михайло Миколайович. Хочемо побажати йому багато років життя і нових здобутків!

Фото Віктора Гусарова та
Олександра Шустерука

зручностей. А ще – навіс в районі зварювальної і фарбувальної дільниці для проведення ремонтних робіт автотранспорту в будь яку погоду. Звели навіс для автобуса «Сканія» - дорожовартісного автобуса, який є своєрідною рекламою

лівність укомплектувати повноцінну ремонтну групу з водіїв, слюсарів, зварювальників.

Відтак на базі транспортного цеху вдалося оновити кузови майже всіх автобусів, а також провести капітальний ремонт двигунів. Це доз-

РОЗКВІТ ТВОРЧОСТІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

18 жовтня Нетішинська міська художня школа у виставковій залі Палацу культури відзначала своє 30-річчя!

Того дня було багато вітань, квітів, щирих слів, нагород і подарунків від добрих та давніх друзів, колег, керівників, вихованців школи. Цей захід був справжнім мистецьким святом, адже відбувся він серед кращих художніх і декоративно-ужиткових робіт талановитих викладачів та вихованців «найяскравішої» школи, де панують натхнення, фантазія, любов, праця і краса.

Виставка-вернісаж під назвою «Розквіт творчості» зібрала чимало гостей. Зі словами привітання, подарунком сертифікатом від виконавчого комітету Нетішинської міської ради, подякою за сумлінну працю та з нагоди ювілею виступила заступник міського голови Ольга Бобіна. Заступник генерального директора ХАЕС Віктор Демидюк привітав колектив зі святом та побажав яскравих моментів, творчих успіхів і гарного настрою. Начальник управління культури виконавчого комітету Нетішинської міської ради Іван Михасик вручив працівникам художньої школи почесні грамоти управління культури.

Теплі вітання звучали від вихованців школи, згадали випускників. І ми спробуємо маленькими штришками показати головні здобутки цього мистецького закладу.

Історичний ракурс художньої школи Нетішина багатий на події і здобутки. У 1989-1990 навчальному році в школі працюють директор, два педагоги і опановують знання 60 учнів. Примищення під художню школу виділено директором СПТУ Віктором В'ячеславовичем Островським. За господарську і навчальну роботу взявся призначений в листопаді Сергій Миколайович Форсюк.

Заняття розпочалися 10 жовтня. А в квітні 1990 року – перша звітна виставка перед мешканцями Нетішина. У наступному 1990-91 навчальному році контингент школи складається вже з 70 учнів, а в штаті 4 викладачі. Проведено звітну виставку учнів перед жителями міста.

Наступного навчального року кількість учнів зростає до 80. Викладацький штат – 5 педагогів. Крім виставки робіт учнів проведено персональну виставку випускника школи Юрія Шаркевича. Перші випускники отримали свідоцтва про закінчення школи.

У 1992-93 навчальному році кількість учнів зростає до 90. В штаті 6 викладачів. В травні 1993 року відкрито відділення художніх промислів та ремесел з класами художньої вишивки та лозоплетіння. Проведено 5 виставок. Дев'ять учнів вступили на навчання у Київську заочну художню школу, ряд ви-

пускників стали студентами Київського та Грицивського художніх технікумів.

На шість штатних викладачів у 1993-94 навчальному році приходиться 110 учнів. Наступного року викладачів вже вісім і 120 учнів. Зростає контингент, а матеріальна та навчальна база залишаються вкрай обмеженими. Незважаючи

на це, до учнів школи приходять перші успіхи. Троє випускників цього року вступають до Київської художньої школи, Алла Білінова навчається у Полонському навчально-виховному закладі (спеціальність: художник-живописець по фарфору та фаянсу). Після закінчення Костромського художнього інституту до обов'язків викладача приступає випускниця школи Тетяна Георгіївна Аракелова. Того ж року випускники школи вступили до різних навчальних закладів: Олександр Патраш став студентом Міжнародного коледжу мистецтва (м.Київ), Алла Літінхай опановує професію художника-модельєра у Калінінському технікумі, викладачем-мистецтвознавцем стане студентка Рівненського інституту слов'янознавства Марія Криворучко. Непогано розпочав свою роботу відділ художніх промислів та ремесел, до якого увійшли клас художньої вишивки та лозоплетіння під керівництвом Любові Сергіївни Черниш та Олени Миколаївни Данилецької і клас скульптури (викладач Лариса Олександрівна Мручак).

19 липня 1997 року можна вважати другим днем народження закладу. Рішенням міського виконавчого комітету виділяється приміщення під класи художньої школи у будівлі дитячого садка №1. Здійснено ремонт та певне перепланування, яке проведено за участю працівників будівельного управління №3. У вересні розпочалися заняття.

У травні відбувся 5-й випуск. 35 вихованців отримали свідоцтва про набутий майстерність у таких жанрах, як графіка, живопис, вишиванка, лозоплетіння. Багато енергії і сил вклали у їх творче зростання викладачі художньо-графічного відділен-

ня В.В.Мельникович, А.М.Макарик, В.М.Форсюк, відділу художніх промислів та ремесел Н.М.Венгерєць, А.О.Мручак, О.М.Данилицька.

Які у 1997-му, у 1998-му в школі навчалися 130 учнів. Основні предмети: малюнок, живопис, композиція вивчалися в усіх класах. Це базові предмети. У виграші виявляються ті, хто займається на від-

діллі відійшло 4 аудиторії. На той час Нетішинська дитяча художня школа мала у своєму розпорядженні: творчу майстерню для викладачів та художній музей школи, який використовувався під клас художньо-графічного відділу, - всього 12 аудиторій та майстерень.

2004-05 навчального року в школі навчалось 220 дітей у 27 групах. 13 груп, з них, у першу зміну, а 14 груп у другу.

3 нагоди 15-річчя від дня відкриття школи в рамках святкування ювілею представлено на суд глядачів, жителів та гостей м. Нетішина творчий доробок учнів школи за останні 2 роки. У міській мистецькій галереї «Арт-ПЛАСТ» представили всі жанри мистецтва, що викладаються на всіх трьох відділах. Це була перша масштабна виставка учнівських творів у міській картинній галереї. Надалі подібні звітні шкільні виставки стануть щорічними.

Рік виявився напрочуд багатим на участь учнів у різноманітних виставках, конкурсах та фестивалях на яких дітям вдалося зібрати рясний врожай перемог.

Найрезультативнішою виявилася учениця 4-А класу Олена Воробей (викладач А.М.Макарик). Вона «встигла» взяти участь у трьох міжнародних виставках-конкурсах та виборала III місце у номінації «Образотворче мистецтво» і «Приз глядацьких симпатій» на VI Міжнародному конкурсі-фестивалі «Наша земля – Україна», що проходив у серпні 2004 року у МДЦ «Артек». Всеукраїнський конкурс «Світ моїх крилатих мрій» приніс ювілейну медаль «АероСвіту», а робота надрукована у ювілейному календарі авіакомпанії.

Протягом навчального року відбулося три персональні виставки в стінах рідної ЗОШ №2, листопад 2004 року, у Хмельницькій обласній бібліотеці для дітей та в музейній друкарстві України, що розміщується на території Києво-Печерської Лаври. Насамкінець, вийшла друком її книжечка малюнків-розфарбовок «Лисичка і журавель», (м. Хмельницький, 2005 р., тир. 5000 примірників).

Альона Квітка 4-Б клас (викл. А.М. Макарик) стала лауреатом престижної обласної премії ім. Людмили Мазур. В школі засновано загальношкільну газету учнівської ради школи. «Пензлик – INFO». 20 травня вишшов її перший номер. В квітні приймали у себе велику делегацію із 15 учнів шкіл та ліцеїв французьких міст – побратимів Аван, Шенон та Бургей. Школа отримала власний гімн, герб, газету.

В квітні приймали у себе велику делегацію із 15 учнів шкіл та ліцеїв французьких міст – побратимів Аван, Шенон та Бургей. Школа отримала власний гімн, герб, газету.

3 2002 року художню школу очолює великий ентузіаст Валерій Володимирович Походонько.

У зв'язку зі зміною адреси відділу культури міськвиконкомом у 1 лютого 2005 року у користування школи під художньо-графічний

Віктор Гусаров
Фото з архіву редакції

*Продовження
у наступному номері*

ЗАВІТАЛИ ДІТИ ДО ПОЖЕЖНИХ

21 жовтня до рятувальників 7 Державної пожежно-рятувальної частини з охорони ВП ХАЕС на екскурсію завітали вихованці Нетішинської ЗОШ №4.

Вогнеборці радо зустріли школярів: продемонстрували пожежно-рятувальну техніку та обладнання, розповіли про їх технічні можливості, показали, як користуватися вогнегасником. Під час екскурсії працівники ДСНС розповіли учням про свої будні, згадали про пожежі та надзвичайні ситуації, з якими їм довелося зіткнутися. Кожен охочий відчує себе справжнім рятувальником, одягнувши пожежний шолом та бойовий одяг. Звісно ж, не забули надзвичайники нагадати малюкам і про основні правила пожежної безпеки, нехтування якими може призвести до непоправних наслідків.

Озброївшись необхідними для безпечного життя знаннями, гості подякували господарям частини за цікавий та з користю проведений час. А спільні світлини нагадуватимуть усім про сьогоднішню зустріч.

ДОПОМОГЛИ ПОТРАПИТИ ДО КВАРТИРИ

21 жовтня о 18:18 на пункт зв'язку 8-ї Державної пожежно-рятувальної частини надійшло повідомлення про те, що в одній з квартир по вул. Будівельників зачинилися двоє малолітніх дітей 2015 та 2017 року народження.

На місце виклику негайно було направлено рятувальників у складі одного відділення. ДСНСівці відчинили вхідні двері за допомогою бензоріза та надали доступ схвильованій матері до власних дітей і помешкання.

3-й Державний пожежно-рятувальний загін ГУ ДСНС України у Хмельницькій області

24 жовтня — «Всесвітній День боротьби з поліомієлітом»

ПОЛІОМІЄЛІТ ТА ЙОГО ПРОФІЛАКТИКА

Поліомієліт (поліо) — високозаразне вірусне захворювання, що може викликати невиліковий параліч і призвести до смерті. Хворобу викликають поліовіруси, що потрапляють до організму зазвичай через немиті руки та іноді через брудну воду. Вражаючи нервову систему людини, поліовірус може призвести до незворотних рухових розладів та навіть смерті людини протягом кількох годин. В абсолютній більшості випадків носіїв поліомієліту, які поширюють його, неможливо виявити — через відсутність взагалі будь-яких ознак хвороби. Зазвичай, вірус інфікує дітей, які не вакциновані або не отримали всіх доз вакцини. У деяких випадках він може вражати підлітків і дорослих, які не отримували щеплення.

Інкубаційний період після зараження людини може тривати від 4 до 35 днів, після чого може розвинутиися поліомієліт.

• Якими є симптоми інфекції, спричиненої вірусом поліо?

— Якщо у дитини раптово з'являються ознаки слабкості м'язів кінцівок або біль у ногах чи руках, негайно повідомте медичного працівника. Це можуть бути потенційні ознаки поліомієліту. Не наражайте на ризик захворювання поліомієлітом ваших дітей — зробіть їм щеплення.

• Чи можна запобігти інфікуванню поліо?

— Ліків від цієї хвороби не існує. Але йому можна ефективно запобігти за допомогою щеплення. Починаючи з 1988 року кількість випадків інфікування в світі зменшилася на

99%. Раніше в Україні поліомієліт був доволі розповсюдженим, і багато людей отримували інвалідність або навіть вмирали через нього. Завдяки вакцинації кількість випадків поліо вдалося зменшити. Сьогодні, поліомієліт, викликаний «диким» поліовірусом (відповідно до Міжнародних медико-санітарних правил від 23.05.2005р.), належить до переліку особливо-небезпечних інфекцій.

• Які вакцини від поліо використовуються та як вони вводяться?

— Є два типи безпечних та ефективних вакцин:

1. Оральна поліомієлітна вакцина (ОПВ) — дві краплі в рот. Вона використовується для зупинення спалахів та досягнення високого

рівня захисту дітей у ситуації, коли є циркуляція вірусу, а також для проведення планової імунізації;

2. Інактивована поліомієлітна вакцина (ІПВ), що вводиться шляхом ін'єкції. Вона використовується для планової імунізації;

• Чому так важливо, щоб усі діти пройшли вакцинацію?

— Якщо достатня кількість людей в країні є вакцинованими, розповсюдження вірусу припиниться. І навпаки, якщо в країні діти залишаються невакцинованими, це може призвести до розповсюдження вірусу та нових випадків захворювання.

Наталія Кравчук, завідувач Нетішинським міським лабораторним відділенням ДУ «Хмельницький ОЛЦ МОЗ України»

Осінь — чудова пора року, яка має багато споку. Одна з них — це збирання грибів. Україна належить до країн, де вживання грибів є традиційним, їх найчастіше використовують як приправи до страв.

Лікарі оцінюють гриби як продукт, який важко перетравлюється. Тому страви з них можуть вживатися лише практично здоровими людьми. І в жодному разі гриби не можна споживати дітям! Також треба особливо зазначити, що гриби мають властивості вбирати з землі весь спектр отруйних речовин, таких як ртуть, свинець, цинк, миш'як та інші. Їх вживання іноді закінчується трагічно — грибними отруєннями, а деколи й призводить до смерті людини. Основними причинами отруєнь грибами є відсутність або недостатнє знання істинних і отруйних грибів, хибні думки і забобони щодо визначення отруйності грибів, недбалість при збиранні і заготівлі, неправильне приготування, а також недостатній контроль і нагляд за заготівлею і продажем.

Незнання або недостатнє знання ознак, особливостей істинних і отруйних грибів є досить розповсюдженим явищем. Щоб не отруїтися дикорослими грибами радимо:

- Ніколи не кладіть у кошик грибів, яких не знаєте.
- Остерігайтеся пластинчатих грибів.
- Не збирайте старих перезрілих або дуже молодих грибів, у яких нечітко виражені морфологічні ознаки, а також тих, що ростуть поблизу швидкісних трас чи на радіаційно забруднених територіях.
- Під час посухи грибів краще не брати взагалі. У спекотну погоду змінюється обмін речо-

ПРОФІЛАКТИКА ОТРУЄНЬ ГРИБАМИ

вин в організмі гриба, він втрачає воду, накопичує токсини.

— Уважно перевірте зібрані гриби перед тим, як починати готувати страву або робити заготівлі.

— Не вживайте сирих грибів.

— Відібрані гриби спочатку промийте та відваріть декілька разів у підсоленій воді (не менше 3-х) протягом 30 хвилин.

— Готові страви з грибів зберігайте на холоді в емальованому посуді, але не більше доби.

— Гриби — не дитяча їжа, тому не давайте грибних страв дітям. Не можна вживати грибів вагітним та жінкам, які годують грудьми.

— Ніколи не застосовуйте «домашніх» методів визначення отруйності грибів з використанням цибулини або срібної ложки — вони помилкові. Срібло темніє при взаємодії з амінокислотами, які є як у істинних, так і в отруйних грибах, а колір

цибулі змінюється під впливом ферменту тирозинази, які містяться в усіх грибах.

Якщо після споживання грибів почувається погано чи помітили нездорові ознаки у своїх близьких (нудота, блювання, головний біль, галюцинації, біль у животі):

— Негайно викликайте «швидку допомогу». До її приїзду промийте шлунок 1-2 літрами слабого розчину марганцівки або сольового розчину, можна зробити очисну клізму. Пийте багато рідини.

— Навіть при полегшенні стану обов'язково зверніться до найближчого лікувального закладу.

— Недоїдених грибів не викидайте. Їх аналіз допоможе лікарям швидше визначити вид отрути, що потрапила до організму. Ніжного самолікування! Бо чим більше токсинів потрапить у кров, тим важче буде перебіг отруєння.

КІЛЬКІСТЬ ВРАЖАЄ

З початку жовтня українці добровільно здали поліції майже 4500 одиниць зброї. Про це повідомляє пресслужба Нацполіції.

У відомстві наголосили, що за три тижні поточного місяця до відділків принесли 4 тис. 431 одиницю зброї. Найчастіше громадяни здавали мисливську гладкоствольну зброю (майже 2,8 тис.), нарізну зброю армійських зразків (понад 650 одиниць) та холодну зброю (майже 500 одиниць).

ВІТАЄМО
Сергія Вікторовича
ГУМІНА
з 50-річчям!

*Бажаємо у сім'ї - взаємності, у дітях - чемності, у друзях - вірності, у рідних - ширості, у душі - бадьорості.
Вічної вам молодості. Будьте здорові і щасливі сьогодні, завтра і завжди.
Колектив служби експлуатації ЕЦ*

До 75-ї річниці визволення України від фашистських загарбників

СЛАВУТЧИНА ЧЕКАЛА
ВИЗВОЛИТЕЛІВ

У нашому календарі є не мало дат, які нагадують нам про ті далекі роки. Кожне наше місто чи містечко, регіон мають пам'ять про цю страшну війну. День визволення України від фашистських загарбників відзначається 28-го жовтня. Це був кульмінаційний результат ряду наступальних операцій, найбільш значимі з яких: Донбаська - з 13-го серпня по 22-е вересня 1943-го року, Корсунь-Шевченківська операція - з 24-го грудня 1943-го по 17-е лютого 1944-го року, Львівсько-Сандомирська - з 13-го липня по 29-е серпня 1944-го року і заключна Східно-Карпатська операція, яка була розпочата військами і з'єднаннями радянської армії з 8-го вересня 1944-го року і призвела до остаточного звільнення та вигнання останніх гітлерівських загарбників з території України 28-го жовтня 1944-го року.

Визволення північних районів Хмельниччини з-під фашистської окупації, зокрема Шепетівщини та Славутичини, почалося у першій половині січня 1944 року.

Після успішної Житомирсько-Бердичівської операції Червона Армія невпинно наближалася до кордонів Кам'янець-Подільської області. З 8 січня почалося звільнення з-під окупації сіл Славутського району. Цього числа було звільнено с. Великий Скнит, 11 січня - с. Великий Правутин, 12- села Кутки і Мухарів, 13- Берездів, 14 - с. Ганнопіль, 18 - села Лисиче та Кривин. 13 січня партизани з'єднання ім. Михайлова звільнили від ворога м. Острого, захопивши значні трофеї.

Ще до 13 січня фашистські війська та тиллові підрозділи ворога залишили місто Славути. Партизани загону Івана Музальова, які стояли в лісі між Білотином і Хоровицею, увійшли в місто в ніч з 14 на 15 січня.

Про обставини звільнення міста задував командир партизанської роти М.В.Шевчук: «В ніч на 15 січня зв'язівець командира загону розбудив мене і покликав до І.Музальова. У командирській землянці, крім командира, я застав начальника штабу загону, командира взводу розвідки А.Р.Лшурі і комісара Я.С.Зайку. Іван Музальов повідомив про те, що за даними розвідки німці спішно покидають Славути, мені доручив підняти роту та йти брати місто. Перед вишуканою ротою командир загону поставив завдання раптовим нападом захопити головні продовольчі склади німців, розміщені в колишніх конюшнях поряд з табором військовополонених.

Міст через Горинь біля паперової фабрики був спалений, тому рота переходила річку по льоду в районі Псища. В районі казарм зав'язався бій з німцями, які відійшли до конюшень, де їх вогнем зустрів 1-й взвод. Німці встигли підпалити два склади з зерном і відійшли на Ташки».

Великі склади зерна і продовольства стали трофеями партизанів. Загін І.Музальова захопив 70 автоматів, багато гвинтівок та патронів, велику кількість різноманітної вибухівки.

Інші групи обстріляли відступаючий через село Ташки на Ізяслав підрозділ німецьких військ. Напередодні Водохреца партизани вбили в селі Голики німецького офіцера. У відповідь наступного дня німці оточили село, майже в кожній хаті якого були партизани. Ті на конях, а жителі села пішки стали ховатися в урочищі Терребежі. У селі залишилися лише старі люди. Фашисти спалили практично все село. З підпалених ними 107 хат, вціліло лише дві, церква і кузня. Мешканців села, які не встигли втекти у ліс, німці погнали на Ізяслав. Декого дорогою розстріляли.

Ще 13 січня партизани с. Романіни на залізничній станції Славути зіткнулися з німцями, що підірвали вододачку вокзалу і залізничну колію. Німці поспішно надрезали втекли у напрямку Кривина.

У Славути була встановлена радянська влада з партизанів, створена військова комендатура, вжиті заходи протиповітряної оборони. Першим комендантом міста було призначено М. В. Шевчука, рота якого звільнила Славути. Міським головою І. Музальов призначив П.М.Мазяра. Партизанам з допомогою місцевого населення вчасно вдалося попередити підлив електростанції, казарм військового містечка і паперової фабрики. На вцілілих мостах була виставлена охорона. Особливо посилено охоронявся партизанами залізничний міст у Стриганах.

Зайнявши Славути, загін І.Музальова тримав оборону на найбільш відповідальній ділянці - південніше та південно-східніше військового містечка. Підходи зі сходу прикривали загони ім. Леніна та ім. Калініна, що дислокувалися в миньківських лісах. Штаб з'єднання, загони ім. Хрущова, ім. Кармалюка та ім. Михайлова розташувалися гарнізоном у місті, яке піддавалося артилерійському обстрілу і бомбардуванню з повітря. Партизанська артилерія зайняла вогневі позиції обабіч шосе Славути-Шепетівка для відбиття можливої атаки танків з боку Шепетівки.

В боях за визволення Ізяслава 1944 р.

18 січня у Славути прибула військова розвідка, а також військові частини та з'єднання 23-го стрілецького корпусу генерал-майора М.О.Чувакова 60-ї армії під командуванням генерал-полковника І.Д.Черняховського.

Зі спогадів колишнього помічника командира взводу розвідки 3-го батальйону 989-го стрілецького полку 226 Глухівсько-Київської Червонопрапорної ордена Суворова II ступеня стрілецької дивізії М.М.Науменка: «17 січня біля 17-ої години нас, трьох розвідників: мене, Льоно Макієнка та Васю Руденка, визвали в штаб полку та довели бойове завдання - не вступаючи в бій, провести посилену роту у тил ворога і зайняти Славути. Рухалися всю ніч і лише на ранок близько 7-ої години наблизилися до залізничної станції Славути. Німців тут не було. Рота почала займати місто. Згодом, переконавшись, що німців у Славути немає, ми повернулися на станцію. Я доповів командирів роти і рота зайняла вулиці».

Ось що повідомляло Радянське Інформбюро у своєму оперативному зведенні від 18 січня

1944 року: «Південно-західніше від міста Новоград-Волинський наші війська навально просунулися вперед і оволоділи районним центром Кам'янець-Подільської області, містом і заліз-

ничною станцією Славути. Захоплено багато зброї, рухомий залізничний поїзд та склади з військовим майном».

Для охорони складів командир полку виділив М.В.Шевчука два станкових кулемети і дві протитанкові рушниці з обслугою. Партизани передали військовим 26 400 центнерів зерна, 1000 центнерів борошна та інше продовольство.

22 січня місто було передане частині Червоної Армії, а з'єднання ім. Михайлова передислокувалося в район Білотин - Плужне. Сюди ж підійшло з'єднання С.А.Олександренка. Цього числа загін К.Божевського оволодів райцентром Ляхівці і взяв під обстріл шосе Білогірська - Ямпіль, що припинило будь-який рух німців на Тернопіль.

Тридцять місяців тривала окупація Славутичини. За цей час в місті загинув кожен другий житель. 4057 жителів району були вивезені на каторжні роботи. На території району німці повністю спалили шість сіл. В місті були пограбовані усі заводи. В центрі Славути гітлерівці створили гетто для єврейського населення, в якому було знищено більш як 13 тисяч чоловік з усього району. На території Славути знаходився концтабір «Гросс-лазарет» для військовополонених червоноармійців, в якому загинув близько 200 тисяч чоловік.

В цей же час 18 січня 1944 року бійцями 287 стрілецької дивізії Першого Українського фронту звільнено Нетішин. З Нетішина та Солов'я протягом 1941-1945 років воювало 517 громадян, за ці роки загинув 321 житель названих сіл. Втрати колективного господарства у другій світовій війні становили 5080281 карбованець.

Для Кривина окупаційні дні також були страшними. Фашисти жорстоко знущалися над людьми. 10 чоловік за допомогою партизанам повісили на телеграфних стовпах, зокрема комсомольця Василя Мисана, колгоспницю Ульяну Колодійчук із старою матір'ю. В парку розстріляли 16 «заложників» - тобто, ні в чому невинних людей. Замучили німці в Кривині Михайла Ковалінського, випалили йому очі, забили і закопали в парку. Він працював у конторі сторожем і допомагав партизанам.

На знімках: наступ радянських військ в районі Ізяслава; встановлення прапора на залізничній станції Шепетівка.

ВІДЗНАЧИЛИСЬ ВОЛЕЙБОЛІСТИ

Шановні Микола Сергійовичу та Михайле Володимировичу!

З 1 по 8 вересня у селі Коблево проведено XXIV Всеукраїнську міжгалузеву Спартакіаду трудящих промислової сфери і транспорту та чемпіонат ФСТ «Україна» з волейболу, у яких брала участь збірна команда Атомпрофспілки, укомплектована спортсменами колективів фізкультури відокремлених підрозділів ДП «НАЕК «Енергоатом» і ДП «СхідЗК».

У загальнокомандному заліку збірна Атомпрофспілки, до складу якої входило шестеро представників вашого трудового колективу, виборола друге загальнокомандне місце, а в особистих змаганнях завоювала 2 золоті, 3 срібні та 2 бронзові медалі.

Збірна команда Атомпрофспілки з волейболу, до складу якої входили працівники ВПХАЕС: А. Орловський, І. Нікітчук, І. Маркевич (тренер – С. Хар-

ченко) стала переможцем двох Всеукраїнських турнірів - спартакіади та чемпіонату ФСТ «Україна».

Успішно виступили в турнірі з настільного тенісу працівники СК «Енергетик» ППО ВП «ХАЕС» Г. Розварська та М. Вагнер.

Поздоровляю працівників підприємства - спортсменів-аматорів - з успішним виступом на Спартакіаді України і висловлюю особисту вдячність вам за сприяння і підтримку фізкультурного руху в галузі, створенні умов для підготовки атлетів до відповідальних стартів. Їх перемоги послужать подальшому розвитку фізичної культури і спорту та зміцненню авторитету атомної галузі.

Всім міцного здоров'я та високих досягнень в праці і спорті.

Валерій Матов, голова Атомпрофспілки

НЕ ПРУЧАЙСЯ, ПРИВИВАЙСЯ!

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я у епідемію 2019-2020 років прогнозується одночасна циркуляція чотирьох штамів грипу: вірус, подібний до А (Brisbane) (H1N1), вірус, подібний до А (Kansas) (H3N2), вірус, подібний до В (Colorado), вірус, подібний до В (Phuket). Підйом захворюваності на грип та гострі респіраторні вірусні інфекції прогнозується у грудні 2019 та на кінець січня – початку лютого 2020 року.

Як можна захворіти на ГРВІ та грип?

Збудником ГРВІ та грипу є віруси. Вони дуже легко передаються повітряно-крапельним шляхом від хворого до здорової людини під час чихання, кашлю чи просто при розмові або контактним шляхом, коли хвора людина, чихаючи або кашляючи, прикриває рот, ніс рукою. При цьому значна кількість вірусних частинок залишається на руках хворої людини, яка торкається предметів побуту або рук інших людей.

Висока концентрація вірусів може зберігатися у закритих приміщеннях, особливо з великим скупченням людей: офісах, школах, дитячих садках, громадському транспорті, магазинах.

Навпаки, на відкритому повітрі зустріти достатню для зараження кількість вірусних часток практично неможливо.

Можна уникнути зараження грипом навіть під час епідемії, якщо дотримуватися кількох простих речей:

- регулярно провітрювати приміщення і робити вологе прибирання – як в помешканні, так і в виробничих приміщеннях;
- уникати скупчення людей аби зменшити вірогідність контактів із хворими людьми, у місцях масового перебування людей користуватися медичними масками;
- мати чисті руки – інфекція потрапляє в організм через рот, ніс та очі, яких ви час від часу торкаєтесь руками. Тими ж руками ви тримаєте гроші чи тримаєтесь за поручні, де кілька годин зберігаються в активному стані віруси і бактерії, що залишилися від дотиків рук хворих людей, тому необхідно часто мити руки з милом;
- користуватися тільки одноразовими паперовими серветками і рушниками, як після миття рук, так і для того, щоб прикрити обличчя під час

кашлю, а також при нежиті. Багаторазові серветки та рушники суттєво підвищують ризик зараження і широкого розповсюдження інфекції; - у сезон, коли частішають випадки респіраторних захворювань, слід особливо ретельно дотримуватися режиму дня, не переохолоджуватися, більше перебувати на свіжому повітрі, стежити за регулярністю та якістю харчування, причому старатися включати в нього не тільки вітамінні овочі та фрукти, а й білкові страви. Не забувайте, що ворогами імунітету є стреси, недосипання, перевтома, шкідливі звички, перебування в приміщеннях, де курять.

Але, найбільш ефективними засобами профілактики грипу є **вакцинація** (специфічна профілактика). На даний час в аптеках м. Нетішин наявна вакцина проти грипу (аптека «ФарМ», що розташована у клініко-діагностичній поліклініці КНП НМР «СМСЧ м. Нетішин» та аптеці «СВК Фарм» по проспекту Незалежності 15). Найкращий час для щеплення - напередодні грипового сезону. Щеплення робиться тільки після огляду та за направленням лікаря.

Бажаємо Вам міцного здоров'я.

Євгенія Фаб'ячук, начальник відділу охорони здоров'я

ПЕРЕХОДИМО НА ЗИМОВИЙ ЧАС

В ніч з 26 на 27 жовтня о 4 годині стрілки годинників потрібно перевести на годину назад.

Незважаючи на те, що з переходом на зимовий час багато хто з радістю можливість поспати на годину довше, фахівці впевнені, що перехід на зимовий час так само небезпечний для організму, як і перехід на літній, оскільки за вихідні людина не встигає адаптуватися до нового режиму. Через це протягом робочого тижня може порушитися режим сну, з'являється нездужання і почуття надмірної втоми.

Щоб уникнути зайвих неприємностей і налаштувати режим, необхідно відрегу-

лювати освітлення в будинку. Відкривати штори після пробудження, а ввечері, навпаки, затемнити кімнату.

Також треба обмежити споживання кави та алкоголю, а також стежити за загальним станом протягом дня.

Значимим, повертати стрілки годинника двічі на рік вирішили у Великобританії ще в 1908 році. Англієць запровадив цю традицію з метою

більш раціонального використання світлої доби. У колишньому СРСР, в тому числі й Україні, почали переводити годинники аж в 1981-му.

Наразі перехід на зимовий і літній час здійснюють у понад 110 країнах світу.

Однак влітку 2018 в ЄС пройшло голосування з приводу доцільності переведення стрілок, за результатами якого було прийнято рішення, що після квітня 2019 кожна країна буде сама вирішувати, чи міняти їй час чи ні, оскільки загальних рекомендацій від Європарламенту вже не буде.

ВІТАЄМО
Світлану Іванівну ОБУХ
Олену Василівну ЗАГОРУЙ
Євгенію Олексіївну ГЛЯНЧУК
Олену Миколаївну ДОРОШЕНКО
Олега Хаметовича ГИМАСВА
Тараса Івановича ЮЩЕНКА
Олександра Івановича КУЛКОВА
з Днем народження!

Бажаємо вам міцного здоров'я, щастя, благополуччя, подальших успіхів у будь-яких починаннях, щоденних справах, сміливих планів та сподіваннях. Хай доля багажаче вас життєвою мудрістю, енергією, натхненням та радістю сьогодення.

Колектив ЦДПРВ

ПОПОВНЕННЯ

З 17 по 24 жовтня 2019 року в акушерському відділенні Нетішина народилося 4 немовлят: 3 дівчинки і 1 хлопчик. Нетішинських немовлят цього разу 3: 2 дівчинки і 1 хлопчик.

Мамою найбільшої новонародженої дитини стала нетішинка Ольга Василівна Нагорнюк.

Її синочок народився вагою 3680 г при зрості 52 см.

Щиро вітаємо батьків з поповненням у сім'ю.

Дані на 9 годину 24 жовтня 2019 року.

Перспектива
Розповсюджується безкоштовно

30100, Хмельницька обл., м. Нетішин, вул. Лісова, 6, редакція.
Тел.: редактор 6-37-85; кор-т: 6-37-86; www.xaes.org.ua;

Головний редактор В.П. Гусаров, тел.: 6-37-84
E-mail: gusarov.viktor@khnp.atom.gov.ua

Засновник - адміністрація і трудовий колектив Хмельницької атомної електростанції

Зам. 2105. Тираж 1350 екз. Обсяг 1.44 д.а. Набір і текстові діапозитиви виготовлені у ДОД ЦГЗ ХАЕС.
Газета віддрукована офсетним способом у ДОД ЦГЗ ХАЕС. Свідоцтво про реєстрацію серії ХЦ № 200 від 25 жовтня 1994р.

